

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z odwołania M. C.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 19 września 2023 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M.,
ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2022 r. poz. 1280,
z udziałem A. B.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 16 stycznia 2024 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę w całości i przekazuje sprawę do
ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.**

UZASADNIENIE

Uchwałą z 19 września 2023 r., nr [...], działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt
2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021,
poz. 269; dalej: „ustawa o KRS”), Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: „Rada”
lub „KRS”) postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi RP wniosek o powołanie A. B. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M.;

2. nie przedstawić Prezydentowi RP wniosku o powołanie M. C. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M.

W uzasadnieniu ww. uchwały wskazano m.in., że na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2022 r. pod poz. 1280, zgłosiły się:

- A. B., adwokat, Izba Adwokacka w W. (aktualnie adwokat niewykonyjący zawodu);

- M. C., radca prawny, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Z.;

- S.P., referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Gorzowie W.

Uchwałą nr [...] z 19 września 2023 r. Krajowa Rada Sądownictwa umorzyła postępowanie wszczęte zgłoszeniem S.P., albowiem – na skutek cofnięcia zgłoszenia – stało się ono niedopuszczalne.

W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący KRS wyznaczył zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b ustawy o KRS.

Zespół członków KRS 18 września 2023 r. odbył posiedzenie w celu przygotowania stanowiska w przedmiocie rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu KRS kandydatek na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego, objęte niniejszym konkursem. W posiedzeniu zespołu nie uczestniczyli przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej oraz Krajowej Izby Radców Prawnych, zawiadomieni o terminie. Członkowie zespołu zapoznali się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami, przeanalizowali je, omówili szczegółowo obie kandydatury, odbyli naradę i uznali, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania członkowie zespołu oddali na kandydaturę A. B. 2 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 2 głosy „wstrzymujące się” oraz na kandydaturę M. C. 2 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 2 głosy „wstrzymujące się”. W konsekwencji zespół przyjął stanowisko o braku rekomendacji kandydatek na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M. W ocenie zespołu,

obie kandydatki spełniają formalne przesłanki powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego, jednak żadna z nich nie spełnia ich w stopniu uzasadniającym przedstawienie rekomendacji Radzie.

Przedstawiając powyższe zespół kierował się dyspozycją art. 35 ustawy o KRS, zgodnie z którym, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, przy ustalaniu kolejności na liście kierując się przede wszystkim oceną ich kwalifikacji, a ponadto uwzględniając doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu.

Ustaliwszy, że kandydatki spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 61 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. 2023, poz. 217 ze zm.), Krajowa Rada Sądownictwa dokonała ich oceny, kierując się kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, w tym: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatek, opiniami służbowymi, a także uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego.

Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o powołanie A. B. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w M.

W dalszej części uchwały (s. 3-5) zaprezentowane zostały sylwetki zawodowe uczestniczek przedmiotowego postępowania nominacyjnego.

Następnie wskazano m.in., że w każdym postępowaniu nominacyjnym Krajowa Rada Sądownictwa dokonuje oceny kandydatów na podstawie załączonych materiałów, ocenianych indywidualnie. Rada jest wyposażona w prawo swobodnej oceny zgromadzonego materiału i możliwość nadania decydującego znaczenia określonym, wybranym kryteriom ustawowym, na podstawie których podejmuje uchwałę. Od stanu faktycznego konkretnej sprawy zależy, jakie kryteria są stosowane przez Radę w danym postępowaniu, w szczególności co do rozpatrywanych łącznie kryteriów, na które składają się: kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, poparcie środowiska sędziowskiego oraz dane

potwierdzające zdobycie umiejętności dodatkowych.

Uczestniczki postępowania spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru. Zadaniem Rady było zatem przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru tej osoby, która spełnia wszystkie kryteria – oceniane łącznie – najpełniej i w najwyższym stopniu.

Przy podejmowaniu decyzji Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatek.

- A. B. posiada odpowiednie doświadczenie zawodowe, jej praca i kwalifikacje zostały pozytywnie ocenione przez sędzię wizytator. Mimo, że jej staż w wykonywaniu samodzielnego zawodu prawniczego jest krótszy niż kontrkandydatki, to jednak posiada ona bardziej zróżnicowane doświadczenie, zdobyte zarówno podczas wykonywania obowiązków adwokata, jak i w trakcie zatrudnienia w jednostce samorządu terytorialnego oraz spółce prawa handlowego, co pozwoliło na zdobycie znacznego i urozmaiconego zasobu wiedzy prawniczej. W ocenie Rady, kandydatka ta spełnia kryteria wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie jej Prezydentowi RP do powołania. Zawarte w ocenie kwalifikacji spostrzeżenia co do merytorycznej jakości pracy, cech charakteru i osobistych predyspozycji Pani adwokat dają rękojmię prawidłowego wykonywania przez nią obowiązków orzeczniczych. Rada miała przy tym na uwadze uzyskane przez tę kandydatkę opinie dotyczące jej pracy i postawy zawodowej, w tym w szczególności opinię A.K. – sędziego Sądu Apelacyjnego w [...], który miał m.in. możliwość obserwowania kandydatki na sali sądowej. Pan sędzia w wyjątkowo korzystnym świetle przedstawił jej osobę, wskazując, że jako adwokat wykazywała się doskonałym warsztatem pracy i jest, w jego ocenie, znakomitym prawnikiem.

Kontrkandydatka legitymuje się wprawdzie dłuższym okresem wykonywania samodzielnego zawodu prawniczego, jednak jej ogólne doświadczenie życiowe i zawodowe jest mniej zróżnicowane i nie wskazuje na taką wszechstronność, jaką prezentuje kandydatka przedstawiona z wnioskiem o powołanie. Z materiałów postępowania nie wynikają ponadto okoliczności, które pozwoliłyby uznać M. C. za

kandydatkę bardziej wyróżniającą od A. B..

W ocenie Rady, te okoliczności zadecydowały o uznaniu A. B. za kandydatkę spełniającą w niniejszej procedurze konkursowej kryteria wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP do powołania. Dostrzegając walory drugiej kandydatury, Rada stoi jednak na stanowisku, że nie spełnia ona wszystkich wymogów powołania na stanowisko sędziowskie w stopniu wyższym niż osoba przedstawiona z wnioskiem o powołanie.

Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę opinię Kolegium Sądu Okręgowego w G. Gremium to na posiedzeniu 19 czerwca 2023 r. pozytywnie zaopiniowało kandydaturę A. B., oddając 4 głosy „za”, przy braku głosów „przeciw” i 1 głosie „wstrzymującym się” oraz pozytywnie zaopiniowało kandydaturę M. C., oddając 5 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i głosów „wstrzymujących się”.

M. C. otrzymała nieznacznie wyższe poparcie ww. gremium. Z uwagi na tak niewielkie różnice w uzyskanych głosach poparcia, Rada w tym postępowaniu nie przyznała kryterium poparcia środowiska sędziowskiego waloru rozstrzygającego.

W ocenie KRS, A. B. posiada wysokie kwalifikacje merytoryczne, odpowiednie doświadczenie zawodowe oraz wszechstronną wiedzę prawniczą, dające rękojmię wykonywania przez nią obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego na najwyższym poziomie.

O przedstawieniu Prezydentowi RP A. B. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, w szczególności: wnioski płynące z pozytywnej oceny jej pracy i kwalifikacji, odpowiednie doświadczenie zawodowe oraz uzyskane rekomendacje.

Ostatecznie w uchwale (s. 7) zaprezentowano wynik głosowania Krajowej Rady Sądownictwa, na podstawie którego Rada podjęła ww. uchwałę.

Pismem z 7 listopada 2023 r. (nadanym 21 listopada 2023 r. – w ustawowym terminie) odwołanie od ww. uchwały KRS wniosła M. C. (dalej także: „Skarżąca” lub „Odwołująca się”), zaskarżając ją w całości.

Skarżąca oparła swoje odwołanie na następujących podstawach:

1. naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 44 ust. 3 ustawy o KRS w zw. z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj.:

a) art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS poprzez dokonanie oceny kandydatury Skarżącej bez wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzeczny ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Odwołującej się i konkurującej z nią kandydatki, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów:

- w szczególności pominięcie przy rozpatrywaniu poszczególnych kryteriów doświadczenia zawodowego Skarżącej, tj. prowadzenia kancelarii prawniczej od 1 września 2015 r., a nie jak wskazuje Rada w uzasadnieniu od 1 września 2019 r., pominięcie pracy – obsługi prawnej Urzędu Gminy K. od 1 września 2015 r. oraz pracy dla Stowarzyszenia S. w S. Ośrodek w G., realizującego zadania ze środków Funduszu P. – Funduszu S. w zakresie „Udzielania pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, udzielania pomocy świadkom i osobom im najbliższym dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji na lata 2022-2025”;

- brak jakiegokolwiek uzasadnienia, z jakich przyczyn walorom i cechom rekomendowanej kandydatki przypisano wyższą wartość i znaczenie niż walorom i cechom Odwołującej się, co jest przekroczeniem granic swobodnej oceny materiału dowodowego, powodujące, że Rada uznała, że Skarżąca „nie spełnia ona wszystkich wymogów powołania na stanowisko sędziowskie w stopniu wyższym niż osoba przedstawiona z wnioskiem o powołanie”, „z materiałów nie wynikają okoliczności, które pozwoliły uznać Panią M. C. za kandydatkę bardziej wyróżniającą od Pani A. B.”, nie wykazując jednocześnie na jakich obiektywnych podstawach uznano, że uczestniczka spełnia te wymogi w stopniu wyższym;

- nadanie niewspółmiernej wagi, z przekroczeniem granic swobodnej oceny kandydatów, do rekomendacji sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] A.K., który nie miał możliwości porównania warsztatu pracy obu kandydatek;

- pominięcie przy porównywaniu kandydatek dokumentów dotyczących wykształcenia kandydatek, w tym ukończonych przez Odwołującą się studiów podyplomowych i szkoleń, co mogło w istotny sposób wpłynąć na wynik

postępowania;

- ocenę doświadczenia życiowego kandydatek bez wszechstronnego rozważenia sprawy, a wręcz z pominięciem jakichkolwiek okoliczności pozwalających na ustalenie, która z nich posiada większe doświadczenie życiowe;

b) art. 33 ust. 1 ustawy o KRS poprzez przyjęcie, że Odwołująca się spełnia zasadnicze kryterium oceny kwalifikacji w niższym stopniu niż kandydatura uczestniczki, chociaż – jak wynika ze zgromadzonej dokumentacji – Skarżąca:

- uzyskała taką samą liczbę głosów zespołu KRS,
 - uzyskała większe poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w G.,
 - posiada dłuższe doświadczenie zawodowe (w tym wykonywania zawodu prawniczego) i bardziej zróżnicowane niż uczestniczka,
 - ukończyła, oprócz studiów prawniczych, 5-letnie jednolite magisterskie studia na kierunku filologia polska na Uniwersytecie im. [...] w P.,
 - ukończyła z wynikiem bardzo dobrym studia podyplomowe: z zakresu prawa rodzinnego z elementami psychologii na Uniwersytecie [...] oraz z zakresu prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego na Uniwersytecie [...],
 - na bieżąco pogłębia swoją wiedzę z zakresu różnych dziedzin prawa
- w ocenie Skarżącej, powyższe uchybienia mają istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ zaskarżona uchwała została podjęta bez uwzględnienia wszystkich okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji, co doprowadziło do wyboru kandydatki, która nie spełnia w najwyższym stopniu spośród zgłoszonych kandydatów – wynikających z ustawy o KRS – kryteriów doboru kandydata do przedstawienia Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego;

c) art. 42 ust. 1 ustawy o KRS poprzez sporządzenie bardzo ogólnikowego uzasadnienia uchwały w sposób uniemożliwiający poznanie motywów jej podjęcia, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że Odwołująca się „nie spełnia wszystkich wymogów powołania na stanowisko sędziowskie w stopniu wyższym niż osoba przedstawiona z wnioskiem o powołanie”, „z materiałów nie wynikają okoliczności, które pozwoliły uznać Panią M. C. za kandydatkę bardziej wyróżniającą od Pani A. B.”, brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w

konkursie kryteria ustawowe, niewskazanie precyzyjnych kryteriów, jakimi kierowano się przy wyborze kandydatki rekomendowanej, a następnie przedstawionej Prezydentowi RP, oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo dostępu do nich w oparciu o posiadany materiał dowodowy, ostatecznie na sprzeczności zgromadzonego w sprawie materiału z treścią decyzji;

2. naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 44 ust. 3 ustawy o KRS w zw. z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj.:

a) art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS – poprzez niewłaściwe zastosowanie, a to na skutek niedokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu uczestniczki, a nie Odwołującej się.

W oparciu o powyższe podstawy odwołania – rozwinięte następnie w uzasadnieniu wywiedzionego środka zaskarżenia – M. C. wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały KRS w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie, albowiem zaskarżona uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nie odpowiada prawu.

Należy zaznaczyć, że Krajowa Rada Sądownictwa jest organem umocowanym przez Konstytucję RP do rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i to w jej gestii pozostają ustalenia faktyczne oraz ocena dowodów. Również ocena doboru kryteriów oraz znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostają poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem (art. 44 ust. 1 ustawy o KRS).

Sąd Najwyższy rozpoznając odwołania od uchwał Krajowej Rady

Sądownictwa bada wyłącznie ich legalność. Poza zakresem jego kognicji pozostaje zasadność rozstrzygnięcia zawartego w uchwale. Sąd Najwyższy nie może zajmować się rozpatrywaniem kwalifikacji kandydatów na sędziego, jak również decydować o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu (wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2016 r., III KRS 24/16). Sąd Najwyższy nie zastępuje Krajowej Rady Sądownictwa w jej ustawowo wyznaczonym zadaniu polegającym na rozpatrzeniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i dlatego nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 2016 r., III KRS 17/16 i przywołane tam orzecznictwo).

Podobnie Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że przedmiotem kognicji Sądu Najwyższego pozostaje wyłącznie formalny aspekt dostępu do służby związany z przestrzeganiem przez Radę zastosowanych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed Radą, gdyż jakakolwiek ingerencja w tę szczególną postać władztwa przynależnego Radzie skutkowałaby naruszeniem art. 179 Konstytucji RP (wyrok TK z 27 maja 2008 r., SK 57/06).

Nie ulega wątpliwości, że Krajowa Rada Sądownictwa, w świetle art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, jest obowiązana przed podjęciem uchwały wszechstronnie rozważyć sprawę na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Nakaz podjęcia uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego z: 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; 22 maja 2012 r., III KRS 14/12; por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2021 r., I NKRS 56/21).

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy przez Sąd Najwyższy skutkuje uchYLENIEM

w całości zaskarżonej uchwały i przekazaniem sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Zasadny okazał się sformułowany przez Skarżącą zarzut wadliwości sporządzonego uzasadnienia uchwały. Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy o KRS, uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Powołany przepis nie określa wprost wymaganej treści uzasadnienia uchwał nominacyjnych KRS. Nie powinno jednak ulegać wątpliwości, że ustawodawca nie przyzwala przez to Radzie na arbitralność. Celem uzasadnienia jest po pierwsze wykazanie, że uchwała została podjęta po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy, po drugie umożliwienie osobom zainteresowanym rozstrzygnięciem Rady poznanie okoliczności, które przesądziły o podjęciu decyzji co do rekomendacji danej kandydatury bądź braku takiej rekomendacji, po trzecie umożliwienie Sądowi Najwyższemu przeprowadzenia kontroli uchwały KRS, w zakresie przyznanym mu przez ustawodawcę (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 2 lutego 2021 r., I NKRS 21/21; 22 czerwca 2023 r., I NKRS 29/23).

W innym orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazał, że z istoty demokratycznego państwa prawnego (art. 2 i 7 Konstytucji RP) wynika obowiązek stosowania przez wszystkie organy państwa rzetelnych i transparentnych procedur. Rzetelność i transparentność procedur przejawia się m.in. w uzasadnieniach rozstrzygnięć, które realizują ważne funkcje, w tym wymuszają samokontrolę organu, który musi wykazać, że rozstrzygnięcie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; służy indywidualnej akceptacji rozstrzygnięcia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad organami władzy; wzmacnia bezpieczeństwo prawne; jest podstawą kontroli zewnętrznej w szczególności sprawowanej przez sądy krajowe, a także sądy międzynarodowe (zob. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 16 stycznia 2006 r., SK 30/05; 30 maja 2007 r., SK 68/06; 31 marca 2005 r., SK 26/02; postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 11 kwietnia 2005 r., SK 48/04). Uzasadnienie uchwały pełni zatem nie tylko funkcje procesowe, ale buduje autorytet organów państwa i kształtuje zewnętrzne przekonanie o sprawiedliwości procedur i podejmowanych rozstrzygnięć. Nawet bardzo szczególna pozycja ustrojowa niektórych organów państwa,

jak Krajowej Rady Sądownictwa, nie usprawiedliwia sporządzania uzasadnień, które tylko pozornie realizują swoje funkcje. W żadnym też razie kolegialny charakter organu albo przyjęta metoda podejmowania decyzji (np. tajne głosowanie czy objęta tajemnicą narada sędziowska) nie zwalnia organu z obowiązku rzetelnego uzasadnienia rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2023 r., I NKRS 25/23).

Przekładając powyższe na realia kontrolowanej uchwały, Sąd Najwyższy stwierdza, że sposób sformułowania uzasadnienia rozstrzygnięcia Rady narusza prawo. Porównanie kontrkandydatek zostało zawarte na s. 5-6 pisemnych motywów uchwały i ma charakter nader lakoniczny. KRS wskazuje przykładowo, że „kontrkandydatka [a więc M. C.] legitymuje się wprawdzie dłuższym okresem wykonywania samodzielnego zawodu prawniczego, jednak jej ogólne doświadczenie życiowe i zawodowe jest mniej zróżnicowane i nie wskazuje na taką wszechstronność, jaką prezentuje kandydatka przedstawiona z wnioskiem o powołanie. Z materiałów postępowania nie wynikają ponadto okoliczności, które pozwoliłyby uznać Panią M. C. za kandydatkę bardziej wyróżniającą od Pani A. B.. W ocenie Rady, te okoliczności zadecydowały o uznaniu Pani A. B. za kandydatkę spełniającą w niniejszej procedurze konkursowej kryteria wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do powołania. Dostrzegając walory drugiej kandydatury, Rada stoi jednak na stanowisku, że nie spełnia ona wszystkich wymogów powołania na stanowisko sędziowskie w stopniu wyższym niż osoba przedstawiona z wnioskiem o powołanie” (s. 6).

W świetle powyższego, Sąd Najwyższy przyznaje rację Skarżącej, że uzasadnienie uchwały *de facto* uniemożliwia poznanie motywów jej podjęcia (s. 3 odwołania). Rada nie prowadzi szczegółowych wywodów na temat realnych i dokumentowanych „przewag” A. B. nad M. C.. Tymczasem analiza materiałów zebranych w postępowaniu prowadzi do wniosku, że w ramach kilku kryteriów pewne atuty w stosunku do kontrkandydatki posiada właśnie Skarżąca (nieco większe poparcie środowiska sędziowskiego, dłuższy staż w zakresie prowadzenia indywidualnej praktyki prawniczej, ukończenie drugiego kierunku studiów oraz studiów podyplomowych).

Sąd Najwyższy nie przesądza przy tym, że w tym konkretnym konkursie M. C. była kandydatką lepszą. Jak już wskazano, poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego pozostaje zasadność rozstrzygnięcia zawartego w uchwale. Skoro jednak Rada zdecydowała się nominować do powołania A. B., to wybór swój powinna w sposób rzetelny wyjaśnić w uzasadnieniu uchwały. Tymczasem kontrola sporządzonego uzasadnienia wykazała jego wadliwość. Skutkuje to wyeliminowaniem uchwały z obrotu prawnego.

Uwzględnienie powyższego zarzutu czyni zbędnym odnoszenie się przez Sąd Najwyższy do pozostałych podstaw (zarzutów) odwołania.

Ponownie rozpoznając sprawę Krajowa Rada Sądownictwa dokona wszechstronnej jej analizy, a po podjęciu uchwały – sporządzi jej właściwe uzasadnienie, zgodnie z opisanymi wyżej zapastrywaniami Sądu Najwyższego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]